

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI GRAĐANSKI SUD U ZAGREBU
Ulica grada Vukovara 84

Posl.br. P-71352025-9

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski građanski sud u Zagrebu, po sucu toga suda Blaženki Butigan Matić, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužiteljice Kornelije Mlinar iz Zagreba, Ulica Milivoja Matošeca 6, OIB 46099832401, zastupana po punomoćniku Ivanu Adžiću, odvjetniku iz Zagreba, protiv tuženika ERSTE&STEIERMÄRKISCHE BANK d. d., Rijeka, Jadranski Trg 3A, OIB 23057039320, zastupana po punomoćniku Damiru Metelko, odvjetniku u Odvjetničkom društvu Metelko, Kneževlić & Partneri d.o.o. u Zagrebu, radi ništetnosti i isplate, nakon održane glavne i javne rasprave, zaključene dana 19. svibnja 2026. u prisutnosti punomoćnika tužiteljice Vinka Adžića i zamjenice punomoćnika tuženika Antonele Ivankov, odvjetničke vježbenice, dana 22. srpnja 2026.

p r e s u d i o j e:

I. Utvrđuju se ništetnim odredbe Ugovora o kreditu broj 2402006 1031262160/51400607-5103893053, sklopljenog dana 31. ožujka 2008. između tuženika ERSTE&STEIERMARKISCHE BANK d.d. kao banke i tužitelja Kornelije Mlinar kao korisnice kredita, kojima je ugovorena obveza tužitelja da tuženiku plati naknadu za obradu 2 kredita, dakle točka 10. Ugovora u dijelu u kojemu je ugovoreno da je za obradu kreditnog zahtjeva i odobravanje kredita korisnik kredita prije korištenja kredita dužan platiti 0,800 % naknade na iznos kredita, obračunate s datumom Ugovora;

II. Nalaže se tuženiku ERSTE&STEIERMÄRKISCHE BANK d. d., Rijeka, Jadranski Trg 3A, OIB 23057039320 da isplati tužiteljici Kornelije Mlinar iz Zagreba, Ulica Milivoja Matošeca 6, OIB 46099832401 naknadi parnični trošak od 1.231,18 EUR sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 22. srpnja 2026. pa do isplate, po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, u roku 15 dana.

III./ Odbija se tuženik sa zahtjevom za naknadu parničnog troška u cijelosti.

Obrazloženje

1. Tužiteljica u tužbi navodi da je je dana 31. ožujka 2008. sklopila potrošački Ugovor o kreditu broj 2402006-1031262160/51400607-5103893053 kojim je tuženik tužiteljici odobrio kredit u kunsnoj protuvrijednosti od 138.846,78 CHF, obračunat po srednjem tečaju tuženika na dan puštanja kredita u tečaj. Navodi da je točkom 10. Ugovora, određeno je: „Za obradu zahtjeva i odobravanje kredita Korisnik kredita dužan je prije korištenja kredita platiti 0,800 % naknade na iznos kredita, obračunate s datumom Ugovora.“ Tuženik je tužiteljici dana 31. ožujka 2008. obračunao i naplatio naknadu za obradu kredita u iznosu od 5.123,31 kn. Gore navedeni ugovor o kreditu parnične stranke su sklopile u okolnostima u kojima je tuženik koristio nepoštenu poslovnu praksu te kao jača ugovorna strana, a u kojem se položaju nalazi zbog nesporne okolnosti da je financijska institucija te profesionalno dioničarsko društvo, nezakonito i nepošteno primjenjivao ugovorne odredbe o naknadi za obradu kredita, na koji način je doveo tužitelja u neravnopravan položaj u kojem isti nije mogao utjecati na sadržaj unaprijed pripremljenog ugovora. Tuženik je na opisani način postupio suprotno odredbama Zakona o zaštiti potrošača i to člancima 81., 82. i 87. ZZP/03 te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine br. 35/05 i dr., dalje u tekstu: ZOO/05). Odredbom članka 81. st. 1. ZZP/03 propisano je kako se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Prema stavku 2. istog članka ZZP/03 smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca. 3.3. Tuženik prije sklapanja i u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora sa tužiteljem nije pojedinačno pregovarao o odredbi točke 10. Ugovora, već je isti bio stavljen u poziciju „uzmi ili ostavi“. Također, tuženik tužitelju nije prezentirao koje to točno tuženik ima troškove u vezi postupka odobravanja kredita pa da bi iste tužitelj morao naknaditi niti mu je objasnio strukturu tih troškova i zašto iznos te naknade izravno ovisi o visini iznosa kredita koji se traži. Dakle, polazeći od nesporne činjenice da su odredbe koje su se odnosile na naplatu naknade za obradu kredita bile sastavni dio standardnog ugovora o kreditu unaprijed sastavljenog od tuženika, o kojim odredbama se sa tužiteljem nije pojedinačno pregovaralo, niti je tužitelj imao utjecaj na njihov sadržaj, a kojim odredbama je, suprotno načelu savjesnosti i poštenja tužitelju nametnuta prekomjerna i potpuno neopravdana obveza, nameće se zaključak kako takva ugovorna odredba uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama korisnika kredita - potrošača kao jedne ugovorne strane u odnosu na banku- trgovca kao drugu ugovornu stranu, a što je suprotno temeljnim načelima obveznog prava, uz ostalo načelu ravnopravnosti sudionika u obveznim odnosima te načelu dužnosti njihove suradnje i načelu zabrane zlouporabe prava. Dokaz: - saslušanje tužitelja 4. Tužitelj zaključno ukazuje kako on nesporno ima pravni interes da sud utvrdi ništetnost ugovornih odredaba predmetnog kredita koji se odnose na obvezu plaćanja naknade za obradu kredita te su ispunjeni uvjeti iz čl. 187. ZPP-a za tužbu za utvrđenje, posebno imajući u vidu da je pravo tužitelja da ističe ništetnost neograničeno (čl. 328. ZOO/05). 4.1. Također, iz svega gore

navedenog jasno je da su te ugovorne odredbe nepoštene, jer su protivne prisilnim propisima, konkretno relevantnim odredbama ZZP/03 i ZOO/05. Time su ispunjeni uvjeti ništetnosti tih odredbi ugovora propisani čl. 87. ZZP/07 te čl. 322. ZOO/05. 4.2. Posljedica tako utvrđene ništetnosti bit će obveza tuženika da vrati tužitelju sve što je primio temeljem ništetnih odredbi ugovora (čl. 323. ZOO/05) sa zateznim kamatama od dana stjecanja (čl. 1115. ZOO/05) jer je tuženik nepoštetni stjecatelj. Slijedom navedenog tužiteljica potražuje od tuženika trošak parničnog postupka sa zateznom kamatom od presuđenja do isplate, uz prethodno utvrđenje ništavim odredbe točke 10. Ugovora o kreditu.

2. U odgovoru na tužbu tuženik osporava tužbu i tužbeni zahtjev u cijelosti. Tužitelj predmetnom tužbom zahtijeva da se utvrdi ništetnom i bez pravnog učinka odredba članka 10. Ugovora o kreditu kojom je ugovoreno da je za obradu kreditnog zahtjeva i odobravanje kredita dužan u korist banke prije korištenja kredita uplatiti naknadu u iznosu od 0,800% od iznosa kredita (točka I. tužbenog zahtjeva). Tuženik prije svega ističe da u cijelosti spori osnovanost tužbe i to s više osnova. Tuženik ističe kako tužitelj u tužbenom zahtjevu traži utvrđenje ništetnosti odredbe Ugovora o kreditu koja se odnosi na naknadu za obradu i odobrenje kredita, odnosno tužitelj je podnio tužbu za utvrđenje iz čl. 187. ZPP-a. Zakon o parničnom postupku u članku 187. stavku 2. propisuje procesne pretpostavke za podnošenje tužbe za utvrđenje, odnosno da tužitelj ima pravo podići tužbu za utvrđenje kada isti ima pravni interes da sud utvrdi postojanje kakva prava prije dospelosti zahtjeva za činidbu iz istog odnosa. U konkretnom slučaju, kada bi sud potvrdio deklaratorni tužbeni zahtjev, a što tuženik u cijelosti osporava, iz istog bi proizašao kondemnatorni zahtjev već dospjele tražbine prije podnošenja ove tužbe. Ne samo da je tužitelj mogao već prilikom podnošenja ove tužbe postaviti kondemnatorni zahtjev, već je sukladno odredbama Zakona o parničnom postupku bio dužan to učiniti. Istog je mišljenja i Vrhovni sud Republike Hrvatske u odluci Rev 588/1998-2 od dana 13. svibnja 1998. godine u kojoj navodi: „Drugostupanjski sud je pravilno odbacio tužbu za utvrđenje postojanja tužiteljčinog prava na jubilarnu nagradu. Odredba čl. 187. st. 2. ZPP propisuje da se tužba za utvrđenje postojanja kakva prava ili pravnog odnosa može podići ako tužitelj ima pravni interes za to utvrđenje prije dospelosti zahtjeva za činidbu iz istog odnosa. Kada je tužiteljica stekla mogućnost da pravnu zaštitu ostvari kondemnatornom tužbom, više ne postoji pravni interes za podizanje tužbe za utvrđenje. Nadalje, odredba članka 3. točka 9. Zakona o zaštiti potrošača (NN 79/2007, dalje u tekstu: ZZP) određuje da je potrošač fizička osoba koja sklapa pravni posao i djeluje na tržištu izvan svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti. Dakle, za status potrošača moraju biti kumulativno ispunjena dva uvjeta: 1. da se radi o fizičkoj osobi i 2. da ona sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu s ciljem koji nije u s u svrhu njene poslovne djelatnosti, već u osobne nekomercijalne svrhe. Ujedno tuženik ističe da se status potrošača ne presumira, već je u svakom konkretnom slučaju potrebno utvrditi je li fizička osoba za privatne svrhe sklopila ugovor, pri čemu je tada teret dokaza te činjenice na tužitelju. Da je u svakom pojedinačnom predmetu potrebno utvrditi i dokazati status potrošača proizlazi i iz recentne sudske prakse županijskih sudova. Slijedom navedenog, tuženik ističe da je u ovom postupku tužitelj dužan dokazati svoj status potrošača te predložiti dokaze na kojima temelji svoj status potrošača. Tuženik u cijelosti osporava navode tužitelja da bi se ugovorna odredba o naknadi za obradu kredita imala smatrati nepoštenom odnosno ništetnom i to iz sljedećih razloga. O pojedinačnom pregovaranju 3 lako je u letku navedeno da naknada za obradu kredita iznosi 1% od

iznosa odobrenog kredita, a kao što je to i propisano u Izvratku iz Odluke o visini kamatnih stopa i naknada Sektora građanstva za fizičke osobe, korisnik kredita je ispregovarao sniženje naknade za obradu kredita na 0,800 % od iznosa odobrenog kredita. Naime, korisnik kredita je prilikom sklapanja predmetnog ugovora o kreditu od djelatnika tuženika zatražio sniženje naknade za obradu kredita te je tuženik predmetnom zahtjevu i udovoljio. Dakle korisnik kredita i tuženik su pojedinačno pregovarali o navedenoj odredbi u smislu odredbe članka 81. stavka 4. ZZP/03, slijedom čega sud uopće nije ovlašten utvrđivati je li navedena odredba nepoštena odnosno uzrokovala znatnu neravnotežu u pravima i obvezama stranaka. Po pitanju pojedinačnog pregovaranja Županijski sud u Zagrebu u presudi poslovnog broja GŽ 2101/2022-4 od 11. listopada 2022. godine preinačuje prvostupanjsku presudu kojom je usvojen tužbeni zahtjev te odbija u cijelosti tužbeni zahtjev s obrazloženjem: „8. Nije sporno da je tužiteljica bila upoznata sa visinom naknade za obradu kredita prije sklapanja Ugovora o kreditu u vezi sa čim je detaljno informirana o visini naknade koju plaća korisnik sa statusom klijenta odnosno bez statusa klijenta banke (sve prema Ponudi-list 18 spisa, dostavljene po tuženiku u kojoj se između ostalog određeno navodi: "iskoristite još povoljnije uvjete erste kredita-ostvarite status klijenta Erste banke otvaranjem tekućeg računa-prebacivanjem redovnih mjesečnih primanja", a nastavno su određeno navedeni svi uvjeti kredita za one koji imaju status klijenta i one koji nemaju taj status, tako da je uz ostalo jasno navedeno da prvi sa statusom klijenta plaćaju naknadu za obradu kredita u visini od 2%, a ostali bez tog statusa u visini od 3% od iznosa kredita). Ovo potvrđuje iskaz svjedokinje Maje Turković prema kojem su klijenti dolazili s ponudom u kojoj je, između ostalog, bila ponuđena po visini različita naknada za obradu kredita ovisno o tome je li klijent prebacuje svoj računu banku. U opisanim okolnostima, tuženik je dokazao svoje tvrdnje da se je pojedinačno pregovaralo o navedenoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru (članak 81. stavak 4. ZZP/03), zbog čega tužbeni zahtjev nije osnovan.“ Ugovorna odredba je jasna, razumljiva i lako uočljiva Tuženik prije svega ističe da cit. odredba o ulaznoj naknadi propisuje jasan i nedvosmislen iznos naknade koji se ima naplatiti od korisnika kredita za obradu zahtjeva i odobravanje 4 kredita, odnosno drugim riječima ulazna naknada je izražena u točno naznačenom postotku od 0,800% na iznos kredita što čini tu odredbu lako uočljivom i razumljivom pa je utoliko i bespredmetno utvrđivati i eventualnu nepoštenost, odnosno nišetnost navedene odredbe. Dakle, već u samom uvodu tuženik ističe kako nije dopušteno ocjenjivati je li predmetna ugovorna odredba nepoštena odnosno nišetna, a sve sukladno odredbi čl. 84. Zakona o zaštiti potrošača prema kojoj odredbi nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive. Na jednak način određeno je i Direktivom Vijeća Europske unije 93/13/EEZ čiji tekst je inkorporiran spomenutim Zakonom o zaštiti potrošača u hrvatsko nacionalno zakonodavstvo. Tako je odredbom čl. 4. st. 2. Direktive propisano da se procjena o tome jesu li neke odredbe nepoštena ne odnosi na definiciju glavnog predmeta ugovora ni na primjerenost cijene i naknade na jednoj strani, i isporučene usluge i robu, na drugoj, sve dok su te odredbe jasne i razumljivo sastavljene, dok je odredbom čl. 5. propisano da u slučaju ugovora u kojima se potrošaču sve ili određene odredbe nude u pisanom obliku, te odredbe uvijek moraju biti sročene jasno i razumljivo. Dakle, Direktiva propisuje tzv. načelo transparentnosti koje je razvijeno u praksi Suda EU kao načelo temeljem kojega u trenutku ugovaranja određenog pravnog posla potrošaču odredbe ugovora moraju biti razumljive ne samo

na formalnoj i gramatičkoj razini, nego i na način da mu je pruženo dovoljno informacije temeljem kojih može shvatiti ekonomske posljedice ugovaranja određene odredbe. Osim toga, ovdje valja ukazati i na odredbu čl. 83. Zakona o zaštiti potrošača, a kojom odredbom je propisano da će sud prilikom ocjene je li određena ugovorna odredba poštena uzeti u obzir narav robe ili usluge koji predstavljaju predmet ugovora, sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora, ostale ugovorne odredbe, kao i neki drugi ugovor koji, u odnosu na ugovor koji se ocjenjuje, predstavlja glavni ugovor. Dakle, i Direktiva i ZZP propisuju kriterije temeljem kojih se ocjenjuje da li je određena ugovorna odredba poštena, što znači da je i u ovom konkretnom slučaju potrebno ispitati informacije koje su se pružile tužitelju kao potrošaču, ali i okolnosti koje su vrijedile prije i za vrijeme sklapanja ovog ugovora o kreditu. Prvenstveno što se tiče informacija koje je tuženik pružio tužitelju, tuženik ističe da je tužitelja u cijelosti informirao o njegovoj obvezi na plaćanje naknade za obradu kredita. O naplati naknade za obradu kredita tužitelj je bio upoznat tijekom pregovora oko ugovaranja ovog ugovora o kreditu i prilikom sklapanja ugovora o kreditu na način da je službenik Banke koja je ugovarala ovaj kredit s tužiteljem, g. Željko Mlinar tužitelju jasno iskomunicirao da postoji obveza tužitelja na plaćanje takve naknade za obradu kredita. Također, korisniku kredita je uslijed posebnih odnosa s njim odobrena naknada za obradu kredita u iznosu od 0,800%, a što je predstavlja za korisnika kredita sniženje iznosa predmetne naknade. Naime, u vrijeme sklapanja ovog ugovora o kreditu, korisniku kredita je bio dostupan i prezentiran Izvadak iz Odluke o visini kamatnih stopa i naknada Sektora građanstva za fizičke osobe, a u kojem se jasno navodi da je korisnik kredita dužan na pisani poziv Banke uplatiti jednokratnu naknadu koja se obračunava prilikom obrade kredita u visini od 1% od iznosa glavnice kredita ili u apsolutnom iznosu sukladno Odluci o visini kamatnih stopa i naknada Sektora građanstva, a naplaćuje se prije ili prilikom puštanja kredita u tečaj. Nadalje, osim što je ta odredba tužitelju bila lako uočljiva, nedvosmisleno razumljiva i prezentirana od strane službenika tuženika, iznos naknade od 0,800% od iznosa kredita je naknada za troškove koji su prouzrokovani tuženiku uslijed obrade kredita. Tuženik osporava navode tužitelja kako tuženik nije imao nikakav trošak prilikom obrade kredita kada su se ulaznom naknadom pokrivali troškovi poput: operativnih troškova (trošak rada djelatnika Banke, uključujući i troškove zaposlenika na razvoju i održavanju pripadnih IT sustava i sl.), materijalnih troškova (cijene uredskog materijala, informatičke opreme, trošak s osnove korištenja energenata, trošak s osnove razmjene podataka ili baza podataka s trećim stranama kao što su registar obveza po kreditima SRI, HROK ili HZMO itd.), troškova trećih strana koje sudjeluju u realizaciji usluge (npr. trošak poštarine), povezanih regulatornih troškova (npr. za rad djelatnika svih službi, savjetovanje klijenta, izrada ponude za kredit, provjera i unos podataka iz zahtjeva za kredit, obrada zahtjeva, odobravanje kredita, izrada i potpisivanje ugovora, isplata kredita, odlaganje i arhiviranje kreditnog spisa i sl.). Naime, svaki proces obrade pojedinog kredita uključuje nekoliko organizacijskih jedinica odnosno proces obrade pojedinog kredita sastoji se od različitih faza provedbe kredita kao što su savjetovanje i pisana ponuda klijentu, zahtjev za odobrenje kredita, odobravanje kredita, izrada i potpisivanje ugovora, isplata, slaganje kreditnog spisa i sl. Nesporno je i sasvim logično da tuženiku kao pružatelju određene usluge, odnosno kao prodavatelju svog proizvoda u procesu obrade pojedinog kredita nastaju određenih troškovi (kao što su gore navedeni), a koje Banka podmiruje naplatom naknade za obradu kredita, a za koju naplatu u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora o kreditu nije bilo nikakvog

zakonskog ograničenja. Dakle, kao i svaki drugi pružatelj usluga na tržištu, Banka je naplaćivala svoje usluge za određenu protutražbinu, u ovome slučaju za plaćanje naknade. U prilog navedenome tuženik dostavlja prikaz procesa obrade kredita za razdoblje od 2004. do 2011. godine sastavljen od strane Direkcije za upravljanje proizvodima i podršku poslovanju unutar Sektora građanstva, od siječnja 2011. godine. Navedenim dokumentom popisane su 6 aktivnosti prilikom obrade jednog kredita, razgraničeno na tri različite vrste kredita, kao i utrošak vremena potrebnog za obradu pojedine vrste kredita. Da bi se, primjerice, proces samo jednog stambenog kredita odvio u potpunosti odnosno do kraja, potrebno je 652 minute ili skoro 11 sati efektivnog ljudskog rada, a svaki sat ljudskog rada nosi određeni trošak. Utrošak ljudskog rada po pojedinoj vrsti kredita (stambeni, gotovinski) korelira i sa različitim apsolutnim iznosom naplaćene naknade za obradu kredita. S obzirom na troškove nastale prilikom obrade kredita tuženik je sukladno odredbi čl. 10. i nastalim troškovima naplatio naknadu u visini od 0,800% od visine predmetnog kredita u iznosu od 5.123,31 kuna. Dakle, iz navedenog jasno proizlazi da je tužitelj imao dovoljno informacija iz kojih proizlazi njegova obveza plaćanja naknade za obradu kredita, o istoj je bio informiran prije i za vrijeme sklapanja ugovora o kreditu, a odredba o takvoj naknadi predstavlja odredbu koja je u ugovoru o kreditu sastavljena jasno, lako je uočljiva i lako razumljiva. Zbog činjenice da je tužitelj bio upoznat s obvezom plaćanja ulazne naknade te da je bio i upoznat s točno određenim iznosom koji mora podmiriti za ulaznu naknadu, Županijski suda u Zagrebu u presudi poslovnog broja GŽ-2101/2022-4 od 11. listopada 2022. godine preinačuje prvostupanjsku presudu kojom je usvojen tužbeni zahtjev te odbija u cijelosti tužbeni zahtjev s obrazloženjem: „ Nije sporno da je tužiteljica bila upoznata sa visinom naknade za obradu kredita prije sklapanja Ugovora o kreditu u vezi sa čim je detaljno informirana o visini naknade koju plaća korisnik sa statusom klijenta odnosno bez statusa klijenta banke (sve prema Ponudi-list 18 spisa, dostavljene po tuženiku u kojoj se između ostalog određeno navodi: "iskoristite još povoljnije uvjete erste kredita-ostvarite status klijenta Erste banke otvaranjem tekućeg računa-prebacivanjem redovnih mjesečnih primanja", a nastavno su određeno navedeni svi uvjeti kredita za one koji imaju status klijenta i one koji nemaju taj status, tako da je uz ostalo jasno navedeno da prvi sa statusom klijenta plaćaju naknadu za obradu kredita u visini od 2%, a ostali bez tog statusa u visini od 3% od iznosa kredita). Ovo potvrđuje iskaz svjedokinje Maje Turković prema kojem su klijenti dolazili s ponudom u kojoj je, između ostalog, bila ponuđena po visini različita naknada za obradu kredita ovisno o tome je li klijent prebacuje svoj račun banku. U opisanim okolnostima, tuženik je dokazao svoje tvrdnje da se je pojedinačno pregovaralo o navedenoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru (članak 81. stavak 4. ZZP/03), zbog čega tužbeni zahtjev nije osnovan.“ Slijedom navedenoga, bespredmetno je utvrđivati nepoštenost odnosno ništetnost navedene ugovorne odredbe. 7 U tom smislu, tuženik ukazuje i na recentnu odluku Suda EU u predmetu broj C-621/17 (Gyula Kiss protiv CIB Bank Zrt.). Naime u tom predmetu se razmatralo pitanje eventualne nepoštenosti/ništetnosti pojedinih odredbi ugovora o zajmu, a koje odredbe su se ticale naknada u ugovorima o kreditu. U glavnom postupku koji je povod pokretanja prethodnog postupka pred Sudom EU tužitelj je podnio tužbu s ciljem da se utvrdi nepoštenost odredbi o naknadi za upravljanje koja je bila određena u visini od 2,4% godišnje za razdoblje od 20 godina i isplatnoj naknadi koja je bila određena u iznosu od 40 000 mađarskih forinti i to jer u ugovoru nisu konkretno navedene zauzvrat ponuđene usluge. I u ovome pojedinačnom

predmetu tužitelj također navodi kako je riječ o ugovornoj odredbi koja jasno ne navodi koje usluge Banka naplaćuje, odnosno, koji su troškovi pokriveni naplatom naknade za obradu kredita kao niti da je prilikom sklapanja ugovora o kreditu tužitelj o naplati predmetne naknade bio informiran. Sud koji je uputio zahtjev Sudu EU smatra da određivanje usluga koje se pružaju u zamjenu za naknadu za upravljanje i isplatu naknadu može biti relevantno prilikom utvrđivanja jesu li odredbe ugovora što ga je sklopio tužitelj u glavnom postupku dovoljno jasne i razumljive u smislu čl. 4. st. 2. i čl. 5. Direktive 93/13. Tako je Sudu EU postavljeno prvo pitanje koje glasi: "Treba li zahtjev jasnog i razumljivog sastavljanja iz čl. 4. st. 2. i čl. 5. Direktive 93/13 tumačiti na način da, u okviru ugovora o potrošačkom zajmu, taj zahtjev ispunjava ugovorna odredba o kojoj se nisu vodili pojedinačni pregovori, a koja točno utvrđuje iznos troškova, provizija i drugih naknada na teret potrošača, njihovu metodu izračuna i trenutak kada ih je potrebno platiti, ali koja, međutim, ne navodi za koje se konkretne usluge plaćanju ti troškovi; ili se pak treba tumačiti na način da je i u ugovoru potrebno navesti koje su to određene usluge? U potonjem slučaju, je li dovoljno da se sadržaj pružene usluge može izvesti iz naziva troška?" Odgovarajući na postavljeno pitanje Sud EU odgovara da čl. 4. st. 2. i čl. 5. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da zahtjev prema kojem ugovorna odredba treba biti jasno i razumljivo sastavljena NE nalaže da u odredbama ugovora o potrošačkom zajmu, o kojima se nisu vodili pojedinačni pregovori i u kojima se točno utvrđuju iznosi troškova upravljanja zajmom i isplatne naknade na teret potrošača, njihova metoda izračuna i trenutak kada ih je potrebno platiti – također (NE) treba detaljno navesti sve usluge koje se pružaju u zamjenu za predmetne iznose. Sud svoju odluku temelji na razmišljanju kako su predmetne ugovorne odredbe bile dovoljno jasne i razumljive da tužitelj može procijeniti ekonomske posljedice koje iz toga za njega proizlaze, a da nije potrebno navesti točne usluge koje se pružaju s obzirom da se priroda stvarno pruženih usluga može razumno shvatiti ili izvesti iz cjelokupnog ugovora. Sud EU je također stajališta da je u svakom pojedinačnom slučaju potrebno voditi računa o svim relevantnim činjeničnim elementima među kojima su ne samo odredbe dotičnog ugovora, 8 nego i oglašavanje i obavijesti koje je davatelj zajma učinio dostupnima u sklopu pregovora o njegovu sklapanju. S obzirom na navedeno, navodi tužitelja o nerazumljivosti naplaćene naknade u ovome pojedinačnom postupku u cijelosti su neosnovani s obzirom na jasno određenje naknade koja se naplaćuje prilikom sklapanja ugovora o kreditu, a koja ne mora sadržavati koje se sve usluge pružaju u zamjenu za predmetne iznose koji se naplaćuju temeljem navedene ugovorne odredbe o naknadi za obradu kredita. Dakle, uzimajući u obzir sve relevantne činjenične elemente ovoga pojedinačnog postupka (letci i izvatci iz važećih odluka Banke, okolnosti pregovaranja s financijskim zastupnikom i sl.) jasno je kako je riječ o tome da se priroda stvarno pruženih usluga može razumno shvatiti odnosno izvesti iz cjelokupnog ugovora te kako tužitelju predmetne ugovorne odredbe nisu mogle ostati nejasne ili nerazumljive. Slijedom svega navedenoga naslovnom sudu opće nije dopušteno ocjenjivati nepoštenosti/ništetnost predmetne odredbe o naknadi za obradu kredita/prijevremenu otplatu kredita jer je predmetna ugovorna odredba u cijelosti jasna, lako uočljiva i lako razumljiva. ➤ Ugovorna odredba ne uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama među strankama Nadalje, ukazuje se da je odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača propisano da je ugovorna odredba nepoštena ako uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, a da će se prilikom utvrđivanja tih okolnosti uzimati u obzir narav robe ili usluge koji predstavljaju predmet ugovora, sve okolnosti prije i prilikom

sklapanja ugovora, ostale ugovorne odredbe, kao i neki drugi ugovor koji, u odnosu na ugovor koji se ocjenjuje, predstavlja glavni ugovor. Sve i da je naslovnom sudu dopušteno utvrđivati nepoštenost/ništetnost predmetne ugovorne odredbe, tuženik ističe kako takva odredba zasigurno ne uzrokuje takvu neravnotežu u pravima i obvezama među strankama koja bi se imala smatrati značajnom u smislu odredbe čl. 81. Zakona o zaštiti potrošača. O navedenom se također očitovao Sud EU u gore navedenom predmetu s obzirom da je Sudu EU postavljano i drugo pitanje koje glasi: “Treba li čl. 3. st. 1. Direktive 93/13 tumačiti na način da ugovorna odredba koja je u predmetnom slučaju upotrijebljena u području troškova, pri čemu, na temelju ugovora, nije moguće nedvojbeno utvrditi koje se konkretne usluge pružaju u zamjenu za te troškove, uzrokuje na štetu potrošača, u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka, proizašlima iz ugovora?” Zaključak Suda EU je da čl. 3. st. 1. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da ugovorna odredba o naknadi za upravljanje zajmom, poput one u glavnom postupku – koja ne omogućava da se nedvojbeno utvrdi koje se konkretne usluge pružaju u zamjenu za te 9 troškove – načelno ne uzrokuje na štetu potrošača, u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka proizašlima iz ugovora. Sud EU tako objašnjava da je na nacionalnom sudu da s obzirom na sve okolnosti slučaja, ispita, kao prvo, moguće nepoštovanje zahtjeva dobre vjere i kao drugo, postojanje eventualne znatnije neravnoteže na štetu potrošača. Kada je riječ o ispitivanju mogućeg postojanja znatnije neravnoteže, Sud EU dalje navodi kako činjenica da usluge pružene u zamjenu za naknadu za upravljanje i izlaznu naknadu nisu konkretno određene ne znači da odredbe koje se na njih odnose ne odgovaraju zahtjevu transparentnosti navedenih u čl. 4. st. 2. i čl. 5. Direktive 93/13, pod uvjetom da se priroda stvarno pruženih usluga može razumno shvatiti ili izvesti iz cjelokupnog ugovora. Iz svih okolnosti koji se tiču predmetne ulazne naknade proizlaze zaključci da je ulazna naknada bila utvrđena u točno određenom i tužitelju poznatom i lako uočljivom i razumljivom iznosu, da je službenik tuženika tužitelju prezentirao ulaznu naknadu i troškove koje obuhvaća, da je postojala i ponuda koja je predana tužitelju, a u kojoj se također upozorilo tužitelja na obvezu plaćanje naknade. Stoga, nakon što je upoznat sa svim tim okolnostima, a budući da je polazište za bilo koji obveznopravni odnos sadržano u volji ugovornih strana, ukoliko tužitelj nije pristajao na navedenu naknadu, isti nije ni bio u obvezi pristati na predmetni ugovor o kreditu. Osim toga, tuženik napominje da u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora o kreditu nije postojalo nikakvo zakonsko ograničenje na ugovaranje predmetne naknade (tek je naknadnim izmjenama potrošačkih propisa 2013. godine definirano koje se naknade i pod kojim uvjetima mogu naplaćivati u potrošačkom kreditiranju, koje odredbe se međutim ne primjenjuju na potrošačke ugovore prije njegova stupanja na snagu tih zakonskih propisa). Točnije, tek je Zakonom o potrošačkom kreditiranju (“Narodne novine”, broj 75/2009) i njegovim izmjenama i dopunama iz 2013. godine (“Narodne novine”, broj 143/2013) zakonodavac u čl. 1. i 14. dao ovlaštenje ministru financija da pravilnikom “pobliže definira naknade i druga pitanja s tim u vezi” pa je tako 31. siječnja 2014. godine donesen Pravilnik o naknadama na potrošačke kredite („Narodne novine“, broj 15/2014), kojim je izrijekom bila u članku 3. kao dopuštena predviđena i naknada za obradu kredita, a vjerovnik ih „u kreditnom poslovanju obračunava i naplaćuje...sukladno tarifi odnosno aktu vjerovnika kojim su određene naknade, a ovisno o vrsti kredita“. Sve do stupanja na snagu navedenog zakonodavstva nije postojalo nikakvo zakonsko ograničenje ugovaranja predmetne naknade za obradu kredita. Spomenuta odredba članka 3. Pravilnika o naknadama

na potrošačke kredite („Narodne novine“, broj 15/2014) je glasila: „Članak 3. 1. Za obavljanje usluga u poslovima kreditiranja potrošača vjerovnik može obračunavati i naplatiti naknade, i to: naknadu za obradu kreditnog zahtjeva, naknadu za vođenje kredita, naknade za promjene po kreditu, naknade za prijevremenu otplatu kredita, naknade za otkaz ugovora o kreditu, naknade za izdavanje obavijesti i potvrda na zahtjev klijenta ili zbog okolnosti na koje vjerovnik nije mogao utjecati, naknada/premija za osiguranje potraživanja.“ Naposljetku, zakonodavac je tek Zakonom o stambenom potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“, broj 101/2017 od 12. listopada 2017.), propisao, da kreditne institucije ne smiju naplatiti naknadu za obradu i/ili odobravanje stambenog potrošačkog kredita, ali samo u slučaju stambenih potrošačkih kredita, pri čemu se ta zabrana ne primjenjuje na ugovore o kreditu koji su sklopljeni prije stupanja na snagu Zakona o stambenom potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“, broj 101/2017 od 12. listopada 2017.) Slijedom svega navedenoga ne može se smatrati da bi predmetna ugovorna odredba o naknadi za obradu kredita uzrokovala značajnu neravnotežu u pravima i obvezama među strankama pa da bi se ta odredba imala smatrati nepoštenom/ništetnom. S obzirom na navedeno, tuženik predlaže naslovnom sudu da odbije tužbu tužitelja i tužbene zahtjeve tužitelja kao neosnovane te naloži tužitelju da naknadi tuženiku troškove.

3. U dokaznom postupku sud je izvršio uvid u presliku Ugovora o kreditu (list 5-12 spisa), pregled prometa po partiji kredita 5103893053 za razdoblje od 31. ožujka 2008. do 29. rujna 2015. (list 13-22 spisa), Aneks broj 2 Ugovora o kreditu broj 5103893053 (broj lista 23-28), Izračun konverzije kredita broj 5103893053 (list broj 29-36 spisa), Izvadak iz Odluke o visini kamatnih stopa i naknade Sektora građanstva za fizičke osobe (lit 52-56 spisa), Obračun naknade za bankarske usluge (list 57 spisa), saslušana je tužiteljica (list broj 62 spisa) i svjedok Željko Malnar (list broj 64-65 spisa).

4. Među strankama nije sporno da su tužiteljica i tuženik 20.09.2007. te sudužnika Marina Mlinara i Nivo nekretnine d.o.o kao založnog dužnika sklopili Ugovor o kreditu temeljem kojeg je tuženik kao kreditor odobrio i isplatio tužiteljici kao korisniku kredita iznos kunske protuvrijednosti od 138.846,78 CHF po srednjem tečaju kreditora na dan korištenja kredita uz čvrstu valutnu klauzulu za kupnju stana u izgradnji u skladu sa Ugovorom o poslovnoj suradnji PS-G-86101/06 zaključen između banke i založnog dužnika 12.07.2006. sa vraćanjem u 360 mjesečnih obroka nakon prijenosa kredita u otplatu, a kredit dospijeva na naplatu svakog prvog u mjesecu, a mjesečni anuitete iznosi 688,36 CHF. Kamatna stopa je promjenjiva i u trenutku ugovora iznosi 5,100% godišnje te se obračunava primjenom direktne metode, inetrkalarna kamata se obračunava u visini ugovorene kamatne stope na iskorišteni kredit od početka korištenja pa do stavljanja kredita u otplatu.

5.Toč. 10. Ugovora ugovoreno da je za obradu kreditnog zahtjeva i odobravanje kredita korisnik kredita prije korištenja kredita dužan platiti 0,800 % naknade na iznos kredita, obračunate s datumom Ugovora.

6. Sporno je jesu li su naprijed navedene odredbe, Ugovora o kreditu, u dijelu kojima su ugovorena ulazna naknada, ništetne, te ima li tužiteljica pravo na povrat zahtijevanog novčanog iznosa plaćenog na ime navedene naknade. Sporno je li ovaj sud vezan utvrđenjima iz presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj: P-1401/2012 od 04. srpnja 2013., koja je donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača te je li nastupila zastara potraživanja.

7. U svom iskazu tužiteljica navodi kako je predmetni ugovor zaključila u poslovnicu tuženika u Zagrebu, na sv. Duhu, a temeljem kojeg joj je odobren kredit u

iznosu od cca 138.000,00 CHF za kupnju stana. U cijelosti je otplatila predmetni kredit. U banci joj je ponuđen kredit u CHF kao najpovoljniji. Pročitala je ugovor prije potpisivanja, shvatila odredbu o valutnoj klauzuli i promjenjivoj kamatnoj stopi sukladno odlukama banke, kao i odredbu o ulaznoj naknadi. Navela je da nije mogla pregovarati o pojedinoj odredbi ugovora pa tako niti o odredbi o ulaznoj naknadi. Nitko nije tumačio pojedine odredbe ugovora kao niti javni bilježnik. To je bio unaprijed pripremljeni ugovor u koji su bili uneseni osobni podaci, iznos kredita, kamatna stopa, rok otplate, odredba o naknadi. Navela je da se ne sjeća da li je bila upoznata sa odlukama i parametrima banke o načinu određivanja te naknade i visini iste. Niti kada je ta naknada naplaćena i u kojem iznosu. Nije bila vlasnica obrta niti tvrtke. Navela je da se ne sjeća se da li su u banci pojasnili koji troškovi se pokrivaju naknadom.

8. U svom iskazu svjedok Željko Mlinar navodi kako je djelatnik tuženika od 2005. godine na radnom mjestu savjetnika za kredite. Konkretnog ugovornog odnosa se ne sjeća no ukoliko se radi o ulaznoj naknadi može reći da klijentima nije objašnjavano koji troškovi su pokriveni ulaznom naknadom te im je prezentirano koliko će ta naknada iznositi. Klijent je imao mogućnost prigovoriti visine naknade te se u tom slučaju prigovor upućivao višim instancama na odlučivanje, bilo je slučajeva da je naknada smanjena. U to vrijeme naknada je iznosila 1% od iznosa kredita te se klijentima naplaćivala od iznosa kredita u trenutku isplate. Tužiteljica je platila nešto povoljniju naknadu s obzirom da je tada banka imala suradnju sa investitorom zgrade u kojoj je tužiteljica kupila stan.

9. Prije svega valja reći da je tužiteljica dokazala svojstvo potrošača. Naime, u odredbi čl. 3. st. 1. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine, br. 79/07., u daljnjem tekstu: ZZP) određeno je da je potrošač svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu u svrhe koje nisu namijenjene njegovoj poslovnoj djelatnosti niti obavljanju djelatnosti slobodnog zanimanja. Isto tako rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Rev 18/2018 od 25. svibnja 2020. se također navodi: "Ako bi se radilo o nekim posebnim okolnostima koje bi isključivale vezanost za pravomoćnu odluku u kolektivnom sporu (npr. da tužitelj nije potrošač nego trgovac), onda je teret dokaza takve činjenice na banci kao kreditoru, ali to nije od važnosti u ovoj pravnoj stvari jer tuženik niti ne ističe takav prigovor." Tužitelj osnovano upućuje i na presudu Suda Europske Unije, C-774/19 od 22. listopada 2020. u kojoj se odlučivalo o svojstvu tužitelja kao potrošača. U predmetnom postupku Vrhovni sud Republike Slovenije zatražio je prije konačne odluke odgovor na pitanje radi li se o potrošaču od Suda EU, i Sud EU je nakon razmatranja konkretnog slučaja zaključio da se radi o potrošaču, unatoč njegovim specifičnim znanjima i stručnosti.

10. Naime, zaključak predmetne presude je činjenica kako svojstvo potrošača proizlazi iz svrhe ugovora, a ne iz zvanja i specifičnih i stručnih znanja kojima raspolaže tužitelj fizička osoba. Sud EU presudom C-774/19 utvrdio sljedeće, po pojedinim paragrafima: paragraf 29. - Pojam potrošača tumači se u skladu s položajem fizičke osobe u ugovoru, u skladu s prirodom i svrhom ugovora, a ne u vezi sa subjektivnim položajem te osobe, pa onda svojstvo potrošača prije svega proizlazi iz vrste ugovorne transakcije. Paragraf 38. - Pojam potrošač definira se kao suprotnost pojmu gospodarski subjekt, objektivne je prirode i ne ovisi o stvarnom znanju i osobnoj informiranosti fizičke osobe. Paragrafi 39. i 40. - Prema sudskoj praksi Suda EU svojstvo potrošača ispituje se isključivo s obzirom na položaj u ugovoru, pa stoga znanje iz područja kojem pripada sklopljeni ugovor pojedinca ne

lišava svojstva potrošača. Svojstvo potrošača, ima svaka fizička osoba u svakome ugovoru koji je s trgovcem sklopljen izvan njezine profesionalne djelatnosti ili poslovne aktivnosti! Kako tuženik na tu okolnost nije predložio izvođenje bilo kakvih dokaza, niti takva činjenica proizlazi iz provedenih dokaza, prije svega Ugovora o kreditu, tako sud navedeni prigovor ocjenjuje neosnovanim.

11. Sama činjenica da je tužiteljica potrošač proizlazi iz provedenih dokaza, prije svega logičnog i životnog iskaza tužiteljice u kojem navodi da je kredit podigla u svrhu kupnje stana, a iz samog ugovora je razvidno da je tužiteljici isplaćen kredit za istu svrhu.

12. Nadalje iskazom tužiteljice sud je sa sigurnošću utvrdio da je predmetni Ugovor o kreditu bio sa svim svojim odredbama unaprijed sastavljen od strane tuženika kao i da se u trenutku sklapanja Ugovora sa tužiteljicom nije pojedinačno pregovarao ni o kakvoj naknadi za troškove obrade kredita, niti joj je objašnjeno koliko bi ona iznosila, pa i tom dijelu sud ne poklanja vjeru iskazu svjedoka.

13. U vrijeme zaključenja predmetnog Ugovora na snazi je bio Zakon o zaštiti potrošača ZZP/03, koji se primjenjuje na konkretni odnos kao *lex specialis*. Odredbom čl. 81. st. 1. ZZP/03 propisano je da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima o obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, dok je u st. 2. propisano da se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca, te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranog standardnog Ugovora trgovca. Nadalje, u st. 3. istog čl. propisano je da se činjenica o pojedinim aspektima neke ugovorne odredbe odnosno o pojedinoj ugovornoj odredbi pojedinačno pregovaralo ne utječe na mogućnost da se ostale odredbe tog Ugovora ocjene nepoštenima, ako cjelokupna ocjena Ugovora ukazuje na to da se radi o unaprijed formuliranom standardu trgovca, dok je u st. 4. propisano da ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom Ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati.

14. Sukladno odredbi čl. 84. ZZP/03 je propisano da nije dopušteno ocjenjivati jesu li ugovorne odredbe o predmetu Ugovora i primjerenosti cijene poštene, ako su te odredbe jasne, lako razumljive i uočljive. Uvidom u Ugovor o kreditu utvrđeno je da se u konkretnom slučaju radi o tipičnom standardiziranom (tipskom) ugovoru, unaprijed sročenom i priređenom od strane banke. Ugovor sadrži odredbu otč. 10 kojom je ugovoreno da je za obradu kreditnog zahtjeva i odobravanje kredita korisnik kredita prije korištenja kredita dužan platiti 0,800 % naknade na iznos kredita, obračunate s datumom Ugovora. U ugovoru međutim nije navedeno od čega se sastoji navedena naknada, na što se ista naknada odnosi, niti su definirani egzaktni parametri o načinu određivanja i izračunu visine tih naknada. S obzirom na navedeno, jasno je da se o odredbama akata kredita koje reguliraju materiju kreditiranja, a koji su sadržani u samom Ugovoru po prirodi stvari niti ne može pojedinačno pregovarati, pa je logično da se nije moglo pojedinačno pregovarati, niti o ulaznoj naknadi.

15. Tuženik niti ne poriče činjenicu da s tužiteljicom o spornoj odredbi Ugovora nije pojedinačno pregovarao već drži da je tužiteljica, ako je bilo ikakvih nejasnoća vezano uz predmetni Ugovor ili bilo koju njegovu odredbu imala mogućnost zatražiti zaposlenike tuženike za pojašnjenje tih odredbi, te ističe da su tužiteljici sve informacije o pravima i obvezama iz Ugovora o kreditu bile dostupne i prije sklapanja Ugovora, te je u trenutku sklapanja Ugovora bila u obvezi upotrijebiti dužnu pažnju.

16. Temeljem utvrđenih činjenica proizlazi da je odredba toč. 10 kojom je ugovoreno da je za obradu kreditnog zahtjeva i odobravanje kredita korisnik kredita prije korištenja kredita dužan platiti 0,800 % naknade na iznos kredita, obračunate s datumom Ugovora bila teško razumljiva jer u trenutku sklapanja Ugovora tužiteljica nije bila upoznata sa parametrima koje utječu na visinu tih naknada, a tuženik je kao jača strana u Ugovoru jednostrano donio odluku o plaćanju naknade, a da o tome sa tužiteljicom nije pregovarao, pa se ista primjenom odredbe čl. 81. st. 1. ZZP/03 smatra nepoštenom. Sukladno odredbi čl. 87. st. 1. ZZP/03 nepoštena ugovorna odredba je ništetna.

17. Nadalje odredbom čl. 295. ZOO-a je propisano je da su Opći uvjeti Ugovora, ugovorne odredbe sastavljene za veći broj Ugovora koje je jedna ugovorna strana (sastavljač) prije ili u trenutku sklapanja Ugovora predlaže drugoj ugovornoj strani, bilo da su sadržani u formularnom (tipskom Ugovoru), bilo da se na njih Ugovor poziva, a obvezuju ugovorne strane kao i posebne pogodbe utvrđene međugovarateljima u istom Ugovoru. Odredbom čl. 269. st. 1. propisano je da je objekt ugovorne obveze činidba koja se može sastojati u davanju, činjenju, propuštanju ili trpljenju, a st. 2. istog čl. propisano je da činidba mora biti moguća, dopuštena i određena, odnosno odrediva, dok je u čl. 270. ZOO-a propisano da, kad je činidba nemoguća, nedopuštena, neodređena ili neodrediva, Ugovor je ništetan.

18. U svijetlu navedenih odredbi proizlazi da je predmetna ugovorna odredba neodrediva jer Ugovor ne sadrži jasno definirane parametre o načinu određivanja i izračuna visine te naknade pa je ugovorna odredba ništetna u smislu odredbe čl. 270. ZOO-a.

19. Prihvaćanjem takve ugovorne odredbe o kojoj stranke nisu unaprijed pregovarale, već je obveza rezultat prihvaćanja standardiziranog Ugovora, unaprijed sročnog i priređenog od strane banke, tužena je kao jača strana ugovornog odnosa postupila nepošteno, suprotno načelu savjesnosti i poštenja iz čl. 4. i 5. ZOO-a što je uzrokovalo značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka na štetu tužiteljice kao potrošača pa je navedena odredba ništetna i u smislu odredbe čl. 322. ZOO-a.

20. Odredbom čl. 323. ZOO-a propisano da je u slučaju ništetnosti Ugovora svaka ugovorna strana dužna vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takvog Ugovora, a ako to nije moguće ili se narav onoga što je ispunjeno protiv vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke.

21. Nadalje, čl. 3. Direktive vijeća 93/13 EEZ od 05.04.2003. se jednako kao i u ZZP/03 definira pojam nepoštene ugovorne odredbe pri čemu se uz taj čl. 3. nalazi i prilog koji sadrži indikativan i netaksativni popis odredbi koje se mogu smatrati nepoštenim, a među njima je i neopozivo obvezivanje potrošača na odredbe s kojima nije imao stvarne mogućnosti upoznati se prije sklapanja Ugovora, a tužiteljica ovdje nije imala stvarne mogućnosti s obzirom da joj nije bilo objašnjeno na koji točno način će se utvrditi visina ulazne naknade, a tuženik je tužiteljici u konkretnom slučaju naplatio naknadu.

22. Dakle, u situaciji kada se o utuženim ugovornim odredbama nije pojedinačno pregovaralo jer je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca, te zbog toga tužiteljica kao potrošač nije imala utjecaja na njezin sadržaj, već je tuženiku dano da jednostrano svojom odlukom utvrđuje visine tih naknada, time je tuženik postupio suprotno načelu savjesnosti i poštenja, a time je i prouzrokovana značajna neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana na

štetu potrošača, a zbog čega se predmetna odredba Ugovora o kreditu u toč. 10 ima smatrati nepoštenom, te slijedom toga i ništetnom, slijedom čega je odlučeno kao u izreci ove presude pod točkom I.

23. U odnosu na prigovor zastare, valja istaći da je isti u cijelosti neosnovan, jer je člankom 328. ZOO-a propisano da se pravo na isticanje ništetnosti ne gasi, pa ne može zastarjeti zahtjev tužitelja kojim traži utvrđenje ništetnosti točke 10 Ugovora o kreditu. U odnosu na zahtjev za isplatu ističe se da se radi o restitucijskom zahtjevu te je na sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanoj 30. siječnja 2020. zauzeto pravno shvaćanje broj: Su-IV-47/2020 prema kojem zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva, prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz članka 323. stavak 1. ZOO-a, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora ili pojedinih njegovih odredbi, a što je u konkretnom slučaju donošenjem ove presude, pa je prigovor zastare u cijelosti neosnovan.

24. Budući da je u sporu tužiteljica uspjela u cijelosti to je tuženik u smislu čl. 154. st. 1. i čl. 155. ZPP-a u obvezi naknaditi tužiteljici cjelokupni parnični trošak i to: za sastav tužbe 200,00 EUR, za sastav podneska 16.12.2025. 200,00 EUR, za pristup na ročište 10.02.2026., 19.05.2026. 200,00 EUR za svako ročište, za ročište za objavu presude 100,00 EUR, ukupno 900,00 EUR, uvećano za 25 % PDV-a od 225,00 EUR, a na osnovi Tbr. 7., Tbr. 8., Tbr. 9. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (NN br. 142/12., 103/14., 118/14. i 107/15), te trošak sudske pristojbe za tužbu u iznosu od 53,09 EUR i presudu u iznosu od 53,09 EUR, a sukladno Zakona o sudskim pristojbama. (NN br. 74/95, 57/96, 137/02, 26/03, 125/11, 112/12 i 157/13, 110/15 i 118/18, u daljnjem tekstu: ZSP), tim da joj nije dosuđen trošak ročišta za objavu presude jer na isto tužiteljica nije niti pristupila.

25. Visinu troškova zastupanja sud je dosudio imajući u vidu vrijednost predmeta spora i vrijednosti boda Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika naznačenog u tužbi u visini od 1.400,00 EUR.

26. U odnosu na prigovor naznačenom VPS-u u potpunosti je neosnovan jer je predmet tužbenog zahtjeva utvrđenje ništetnosti, slijedom čega se primjenjuje odredba čl.19. Zakona o sudskim pristojbama kao lex specialis u odnosu na ZPP, a koja propisuje da VPS u slučaju utvrđenja ne može biti manji od 1.327,22 EUR.

27. Tako i recentna sudska praksa: "Ovo stoga što je, i po stavu ovog suda, prvostupanjski sud, određujući vrijednost predmeta spora pri odlučivanju o troškovima žalitelja, pogrešno primijenio odredbe Zakona o sudskim pristojbama („Narodne novine“ broj 118/2018, 51/2023 – dalje: ZSP), koji je lex specialis u odnosu na Zakon o parničnom postupku, i to odredbu čl. 19. ZSP-a, kojom je propisano da u parnicama u kojima je predmet spora izvršenje kakve radnje, trpljenje, nečinjenje, izjava volje, utvrđivanje postojanja ili nepostojanja određenog prava ili pravnog odnosa ili utvrđivanje istinitosti ili neistinitosti neke isprave, kao vrijednost predmeta spora uzima se iznos koji je tužitelj naznačio u tužbi, ali ne manji od 1.327,22 eura. (Županijski sud u Osijeku, posl.br. GŽ-1500/2025 od 12.8.2025.)

28. Osim toga, iznos naknade koji je naplaćen tužitelju u ovom slučaju ne može biti referentan jer isplata iznosa uopće nije predmet zahtjeva, a i da jest, tada se vrijednosti zahtjeva (uključujući VPS utvrđenja) međusobno zbrajaju, a ne isključuju, sukladno odredbi čl. 37. st.1. ZPP-a.

29. Tako i još jedna recentna sudska odluka i praksa: "S obzirom na istaknuta dva tužbena zahtjeva (deklaratorni i kondemnatorni) u primjenu dolazi odredba čl.

37.st.1. ZPP-a prema kojoj se vrijednost predmeta spora određuje zbrajanjem vrijednosti postavljenih zahtjeva. Stoga je prvostupanjski sud, suprotno žalbenim navodima tuženika, pravilno primijenio materijalno pravo kada je troškove postupka odmjerio prema vrijednosti predmeta spora u iznosu od 1.400,00 eura, s obzirom da taj iznos predstavlja zbroj vrijednosti predmeta spora deklaratornog i kondemnatornog tužbenog zahtjeva, pri čemu je vrijednost deklaratornog tužbenog zahtjeva pravilno označena u skladu sa čl. 40. st. 2. ZPP-a, a kondemnatornog zahtjeva u skladu sa čl. 35.st.1. ZPP-a.

30. Pored toga, upravo deklaratorni zahtjev predstavlja prethodno pitanje za odlučivanje o pravnoj osnovanosti kondemnatornog zahtjeva zbog čega su se upravo u vezi deklaratornog zahtjeva izvodili dokazi, dok je visina zahtjeva bila nesporna, slijedom čega su troškovi postupka pretežno nastali upravo u vezi deklaratornog zahtjeva, što potvrđuje pravno shvaćanje da je zbroj vrijednosti predmeta spora oba zahtjeva mjerodavan za odmjeravanje troškova postupka, a ne isključivo vrijednost predmeta spora kondemnatornog zahtjeva kako to smatra tuženik.” (Županijski sud u Rijeci, GŽ-1514/2025 od 21.11.2025.)

31. Slijedom navedenog tužiteljici je trošak parničnog postupka dosuđen u ukupnom iznosu od 1.231,18 EUR, dok je tuženik zbog svega navedenog odbijen sa zahtjevom za naknadu parničnog troška, pa je stoga u pogledu parničnog troška stranaka sukladno čl. 154. st. 1. i čl. 155. ZPP-a odlučeno kao u izreci ove presude pod točkom IV i V.

32. O zateznim kamatama na trošak parničnog postupka tužiteljice odlučeno je na osnovi odredbe čl. 27. st. 3. Ovršnog zakona (NN br. 57/96., 29/99., 194/05. i 88/05.) i čl. 29. st. 2. Zakon o izmjeni Zakona o obveznim odnosima (NN 114/22) i Uredbi o izmjeni Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine br. 156/22), a počev od donošenja ove presude, tj. dana 02. srpnja 2026. do isplate.

U Zagrebu, 22. srpnja 2026.

Sudac:
Blaženka Butigan Matić

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 dana od dana primitka prijepisa iste. Žalba se podnosi pisano u četiri istovjetna primjerka putem ovog suda Županijskom sudu.

DNA:

1. pun. tužiteljice uz rješenje o sudskoj pristojbi za presudu 53,09 EUR

2. pun. tuženika

Broj zapisa: **9-3088b-1a015**

Kontrolni broj: **05ebe-c64a6-62200**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski građanski sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.